

VIII COL·LOQUI INTERNACIONAL
PROBLEMES I MÈTODES
D'HISTÒRIA DE LA LLENGUA:
L'ESPAI DE LES LLENGÜES

20, 21 I 22 DE JUNY DE 2011
UNIVERSITAT DE GIRONA
INSTITUT DE LLENGUA I LITERATURA
CATALANES I OBSERVATORI DE LES
LLENGÜES D'EUROPA I LA MEDITERRÀNIA

L'any 1991 es van iniciar a la Universitat de Girona els col·loquis internacionals sobre problemes i mètodes de la Història de la Llengua. Després de la darrera edició l'any 2003 la Universitat de Girona reprendrà la celebració d'aquest col·loqui els dies 20, 21 i 22 de juny de 2011, amb un format una mica diferent del de les anteriors edicions, però amb la mateixa finalitat de fomentar el debat entre els especialistes sobre aspectes teòrics relatius a la història de les llengües. En aquesta ocasió, la reflexió es vol centrar en l'emergència de noves llengües i en la mort de les llengües, processos fonamentals que han esdevingut de gran actualitat, tant en el context català com per entendre el paper de les llengües en un món globalitzat.

Sota el títol *L'espai de les llengües* la reflexió girarà al voltant de tres temes:

- El concepte de llengua
- La distància lingüística i la magnitud lingüística
- Llengua i dialectes: un procés d'ocultació

Per a més informació contacteu amb:

Olga Fullana (coordinació)
 Institut de Llengua i Cultura Catalanes
 Facultat de Lletres
 Universitat de Girona
 Pl. Ferrater Mora, 1, 17071
 Girona

O visiteu:

www.udg.edu/ghl

Programa

20 DE JUNY: EL CONCEPTE DE LLENGUA

9.30 h Inauguració del col·loqui: Josep M. Nadal, president del col·loqui i Anna M. Geli, rectora de la Universitat de Girona

PRESIDENT DE SESSIÓ:

Joan Peytaví (Universitat de Perpinyà)

Ponència

10 h **Josep M. Nadal i Francesc Feliu** (Universitat de Girona)
Sobre invencions necessàries: elogi de la lingüística.

Comunicació

11.00 h **Anne-Marie Chabrolle-Cerretini** (Université Nancy 2)
La définition des «nouvelles langues» dans la théorie de W. von Humboldt?

11.30 h Pausa-Cafè

Ponència

11.50h **Carme Junyent** (Universitat de Barcelona)
Pot ser universal el concepte de llengua.

Comunicació

12.50 h **Joan Mascaró** (Universitat Autònoma de Barcelona)
Les invencions de la llengua.

13.20 h Debat

13.40 h-15.30 Dinar

PRESIDENT DE SESSIÓ:

Mila Segarra (Universitat Autònoma de Barcelona)

Ponència

15.30 h **José Luís Mendivil** (Universidad de Zaragoza)
El concepto de lengua natural. El lenguaje y las lenguas desde el punto de vista biolingüístico.

Comunicacions

16.30 h **Miquel Nicolàs** (Universitat de València)
La dimensió ideològica en els processos de fabricació de les llengües: pràctiques, discursos, representacions i mètodes d'anàlisi.

16.00 h Pausa-Cafè

17.20 h **Carles Castellanos** (Universitat Autònoma de Barcelona)
Estructura i variació en el fenomen de la individuació lingüística.

17.50 h **Narcís Iglésias** (Universitat de Girona)
El concepte de llengua en diccionaris catalans, espanyols i francesos del s. XIX.

18.20 h Debat

18.40 h Tancament de la jornada

21 DE JUNY: LA DISTÀNCIA LINGÜÍSTICA I LA MAGNITUD DE LAS LENGÜES

PRESIDENT DE SESSIÓ:

Jordi Ginebra (Universitat Rovira i Virgili-Tarragona)

Ponència

10 h **Jean Michel Eloy** (Université de la Picardie-Jules Verne)
La question de la distance linguistique et le concept de langue.

Comunicació

11 h **Xavier Lamuela** (Universitat de Girona)
Representació de la distància lingüística i identificació entre varietats.

11.30 h Pausa-Cafè

Comunicació

11.50 h **Carmen Alén-Garabato** (Université Paul Valéry-Montpellier III)
¿El gallego, lengua o dialecto?

Ponència

12.20 h **John E. Joseph** (University of Edinburgh)
The Discursive Politics of Making and Contesting Languages.

13.20 h Debat

13.40 h-15.30 Dinar

PRESIDENT DE SESSIÓ:

Narcís Iglésias (Universitat de Girona)

Comunicacions

15.30 h **Esteve Valls** (Universitat de Barcelona)
Advergència i divergència lingüístiques en el català nord-occidental: un estudi dialectomètric sobre l'anivellament dialectal i l'efecte-frontera.

16.00 h **Clara Barnada** (Universitat de Girona)
Un canvi en el mapa de les representacions lingüístiques: la reconstrucció social de la llengua catalana a principi de s. xx.

16.30 h Pausa-Cafè

Ponència

16.50 h **Henri Boyer** (Université Paul Valéry–Montpellier III)
L'impact des représentations sociolinguistiques (un questionnement d'ordre théorique et d'ordre pratique).

17.50 h Debat

18.10 h Tancament de la jornada

21.00 h Sopar oficial

22 DE JUNY: LLENGUA I DIALECTE UN PROCÉS D'OCULTACIÓ

PRESIDENT DE SESSIÓ:

Francesco Bruni (Università Ca'Foscari–Venezia)

Ponència

10 h **Juan Carlos Moreno Cabrera** (Universidad Autónoma de Madrid)
Lengua, dialecto y población de competencias.

Comunicació

11 h **Ksenija Djordjevic** (Université Paul Valéry–Montpellier III)
Ruthène vs l'ukrainien: les paradoxes d'une individualisation.

11 30 h Pausa-Cafè

Ponència

11.50 h **Paolo D'Achille** (Università di Roma 3)
Per una storia dei rapporti tra lingua italiana e dialetti: aspetti generali e problemi particolari.

Comunicació

12.50 h **Emma Milano** (Università di Napoli–Federico II) i **Simona Valente** (Seconda Università degli Studi di Napoli)
Gli spazi dell'arbëresh in una comunità dell'Italia Meridionale.

13.20 h Debat

13.40 h-15.30 Dinar

PRESIDENT DE SESSIÓ:

Joan Martí Castell (Universitat Rovira i Virgili-Tarragona)

Ponència

15.30 h **Ramon Sistac** (Universitat de Lleida)
De la construcció de la llengua a la destrucció dels dialectes.

Comunicació

16.30 h **Margherita Di Salvo** (Universitat di Napoli-Federico II)
Comunità e individuo: dimensioni della variazione presso gli italiani di Bedford.

17.00 h Pausa-Cafè

Ponència

17.20 h **Rosanna Sornicola** (Universitat di Napoli-Federico II)
Abbiamo bisogno di una linguistica emozionale?

18.20 h Conclusions

18.40 h Clausura del Col·loqui

Inscripcions

Quota reduïda: 50 € (inclou material del congrés, dinars i cafès a les pauses)

Quota completa: 85 € (inclou material del congrés, dinars i cafès a les pauses, sopar oficial del dia 21)

Podeu trobar la **butlleta d'inscripció** a l'adreça
<http://www.udg.edu/ghl>

Cal efectuar el pagament al número de compte corrent:

2100 8332 27 2300029808 (des de l'estat espanyol)
ES8621008332272300029808 (des de l'estranger)

Cal enviar la butlleta d'inscripció i el comprovant del pagament a l'adreça ghl@udg.edu.

Les places són limitades i el termini d'inscripció finalitza el **15 de juny**.

Beques per a estudiants

L'organització convoca beques que eximiran del pagament de la quota d'inscripció als estudiants de segon cicle de llicenciatura de l'UdG i als estudiants de tercer cicle de qualsevol universitat. Es podrà sol·licitar l'ajut fins al **31 de maig** mitjançant un escrit, acompanyat d'una còpia de la butlleta d'inscripció i el document acreditatiu de la situació d'estudiant a l'adreça: ghl@udg.edu. La resolució es comunicarà directament als beneficiaris l'endemà de la finalització del termini de sol·licituds.

Comitè Científic: José Manuel Blecua (Universitat Autònoma de Barcelona), Francesco Bruni (Universitat degli Studi di Venezia), Narcís Iglésias (Universitat de Girona), Joan Mascaró (Universitat Autònoma de Barcelona), Avel·lina Suñer (Universitat de Girona), Miquel Nicolàs (Universitat de València)

Comitè Organitzador: Josep M. Nadal, Montserrat Batllori, Francesc Feliu, Joan Ferrer, Jordi Mascarella, August Rafanell

Organització:

Grup d'Història de la Llengua

Universitat de Girona

Institut de Llengua i Cultura
Catalanes

Universitat de Girona

Departament de Filologia
i Comunicació

ODELLEUM | OBSERVATORI DE LES LLENGÜES
D'EUROPA I DE LA MEDITERRÀNIA

Amb el suport de:

*fundació
privada:
Girona,
Universitat
i futur*